

شهرزاد گفت: شاه و جوان یکدیگر را در آغوش کشیدند و شادی کردند و دست در دست هم به قصر رسیدند و شاهزاده جوان بزرگان کشور را گردآورد و به آنها گفت آهنگ سفر به مکه و انجام مراسم حجّ را دارم. سران کشور تمام ساز و برگ سفر را فراهم کردند. آنگاه شاه که دلش برای شهرش که یک سال از آن دور بود، می‌تپید، با جوان راه سفر در پیش گرفتند و پنجاه غلام با پیشکش‌های بسیار با خود برداشتند و یک سال آزگار شب و روز در سفر بودند تا به شهر پادشاه رسیدند. وزیر و لشکریان که از زنده بودن شاه امید بریده بودند، به پیشواز آمدند و در برابر شاه زمین ببوسیدند و سلامتش را سپاس گرفتند. پس از آن شاه وارد شد و به تخت نشست و رو به وزیر کرد و تمام ماجراهی جوان را بازگفت. وزیر سلامت جوان را به او شادباش گفت.

پادشاه به زیردستانش پاداش داد و آنگاه به وزیر گفت: ما هیگیر را به نزد من آورید.

پس به دنبال ماهیگیر فرستادند که مایه نجات مردم شهر جادو شده گردیده بود. او را فراخواندند و به او جامه‌گرانیها بخشیدند و از او پرسیدند: چند فرزند داری؟ گفت: یک پسر و دو دختر دارم.

پس شاه یکی از دختران او را به همسری گرفت و دختر دومش را به همسری شاه جوان درآورد. پسر ماهیگیر را نیز به حضور شاه آوردند و شاه او را به خزانه‌داری کشور گماشت. آنگاه وزیر را به شهر شاه جوان فرستادند تا پادشاه آنچه شود و پنجاه غلامی را که با پادشاه آمده بودند، به همراه وزیر بازگردانند و پیشکشها و جامه‌های بسیار برای سران آن کشور فرستادند. وزیر دست شاه را بوسید و راه سفر در پیش گرفت و پادشاه و شاهزاده جوان آرام و قرار یافتند، اما از ماهیگیر بشنوید که از همه مردم زمانه‌اش بسیاریازتر و دولتمندتر شد و دخترانش زن دو پادشاه شدند تا مرگ آنان را دریافت. اما این عجیب‌تر از قصه حمال و دختران و سه گدای یک چشم نیست.

شهرزاد گفت...

۴

سرگذشت حمال و دختران و سه گدا

در بغداد مردی بی‌سر و همسر زندگی می‌کرد که شغلش باربری بود. یک روز در بازار بر سبدش تکیه داده بود که ناگهان دختری زیبا که جامه موصلی زربفت بر تن داشت پیش او آمد و با شیرین‌زبانی گفت: سبدت را بردار و دنبال من بیا. حمال پذیرفت و سبدش را برداشت و در پی او رفت تا به دکان مردی ترسا^(۳۳) رسیدند. دختر یک دینار داد و مقداری زیتون گرفت و در سبد نهاد و به باربر گفت: بردار و پشت سر من بیا. حمال گفت: امروز انگار روز خوبی است. آنگاه سبد را برداشت و در پی او رفت. دختر به میوه‌فروشی رفت و از آنجا سبب شامی و گلابی عثمانی و آلوی عمانی و یاسمن حلبي و هلوي دمشقی و خیار نیلی و لیموی مصری و تمر هندی و شقایق نعمانی و بنفسه خرید و همه را در سبد باربر نهاد و گفت: بردار و در پی من بیا. به مغازه قصاب رسیدند. دختر به قصاب گفت: ده کیلو گوشت برای من بُر. قصاب گوشت را برد و در برگ موز پیچید و در سبد نهاد و به باربر گفت بردار. حمال سبد به پشت در پی او رفت تا به دکان شیرینی فروشی رسیدند. دختر انواع گوناگون شیرینی از نان‌پنجره‌ای گرفته تا مستقطی و نان‌بادامی^(۳۴) خرید و همه را در بسته‌ای پیچید و در سبد گذاشت. باربر گفت: اگر می‌دانستم که این همه خرید می‌کنی، الاغی با خود می‌آوردم. دختر لبخندی زد. آنگاه به دکان عطاری رفت و شبشه‌ای گلاب و عرق بیدمشک و عود و عنبر و مشک خرید و از دکانی دیگر شمع اسکندریه‌ای خرید و همه را در سبد جا داد و به باربر گفت: بردار و بیا. سرانجام به خانه‌ای زیبا رسیدند. خانه بینایی بلند و درگاهی وسیع داشت و در خانه دو لنگه و از چوب آبنوس بود که گل میخهایی از طلای سرخ آن را می‌پوشاند. دختر دم در ایستاد و به آرامی در زد. لنگه در گشوده شد و حمال دید که دختری زیبا مثل ما شب چهارده در را باز کرد.

وقتی داخل خانه شدند، حمال تالاری دید که در بالای آن دختری بسیار خوشبوش بر تختی نشسته و گردآگرد تالار و تخت را پرده‌های زیبا می‌پوشانید. دختر سوم از جا بلند شد و به میانه تالار آمد و به دو دختر دیگر گفت: چرا بار را از دوش این بینوا برنمی‌دارید. سه دختر به کمک هم بار از دوش حمال برگرفتند و

سبد را خالی کردند و همه چیز را در خانه سر جای خود چیدند و دو دینار به حمال دادند. حمال از اینکه دختران تنها و بی سرو همسر زندگی می کردند، بسیار تعجب کرد و پرسید: چه طور شما سه دختر در خانه‌ای به این بزرگی بدون همسر به سر می برید؟

یکی از دختران او را کنار دیواری دم در برد و کتیبه‌ای را به او نشان داد که نوشته بود: هر چه می بینی فراموش کن و هیچ مپرس.

در این هنگام کسی کویه در را به صدا در آورد. یکی از دختران در را گشود و گفت: سه گدای بی سرو پا بر در ایستاده‌اند که موی بر صورت ندارند و چشم چیشان کور است و این اتفاق به نظر عجیب می‌رسد. این گدایان یک چشم می‌گویند مردمانی غریب‌اند که از ارض روم آمده‌اند و هر یک قیافه‌ای خنده‌آور دارند، خوب است آنها را بپذیریم و داستان زندگی‌شان را بشنویم. سپس دختر با آنها شرط کرد که هر چه دیدند، ببینند و دم نزنند و هیچ نپرسند. گدایان پذیرفتند و به درون خانه آمدند. آواره‌هایی بودند با ریش تراشیده، پیش آمدند و سلام کردند و دختران آنها را در جایی نشاندند. هر سه به حمال نگاه کردند و گمان بردنده که او هم مثل آنها گدایی آواره است که می‌تواند همدم و یارشان باشد. هنگامی که این موضوع را با حمال در میان نهادند. حمال نگاهی خشم آلود به آنها افکند و گفت: یاوه‌گویی نکنید و خاموش بنشینید. مگر نمی‌بینید که بر در چه نوشته‌اند؟ سپیده دمید و شهرزاد لب از گفتن فرو بست.